

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 593/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Fúkóovou, advokátska kancelária, Hviezdoslavova 3, Rimavská Sobota, vo veci namietaného porušenia základného práva na nedotknuteľnosť obydlia zaručeného v čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom obchodnej spoločnosti [REDAKČIA] [REDAKČIA], uznesením odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016 a uznesením Okresnej prokuratúry Banská Bystrica č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej

len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na nedotknuteľnosť obydlia zaručeného v čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „spoločnosť [REDAKOVANÉ]“), uznesením odboru kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici (ďalej len „krajské riaditeľstvo Policajného zboru“) pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016 a uznesením Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vyšetrovateľ krajského riaditeľstva Policajného zboru napadnutým uznesením pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016 podľa § 215 ods. 1 písm. b) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zastavil trestné stíhanie pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, ktoré bolo začaté na základe trestného oznámenia podaného sťažovateľkou, a to pre vyšetrovateľom krajského riaditeľstva Policajného zboru takto formulovaný skutok: *«páchatel' v presne nezistenej dobe od 08. 07. 2013 do 10. 12. 2013 ako nový vlastník bytov na adrese [REDAKOVANÉ], vnikol do uzavretého bytu č. 1 na 1. poschodí bytového domu D-2 na [REDAKOVANÉ], ktorý mala v užívaní [REDAKOVANÉ],... na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej s predchádzajúcim vlastníkom, spoločnosťou [REDAKOVANÉ], so sídlom [REDAKOVANÉ] „v konkurze“ a z bytu jej odcudzil..., čím týmto konaním spôsobil [REDAKOVANÉ], g. a. h. škodu krádežou hnutel'ného majetku a finančnej hotovosti v celkovej výške 109.632,50,- € a [REDAKOVANÉ], g. a. h. škodu krádežou obrazov v celkovej výške 22.455,- €»,* pritom „novým vlastníkom bytov“ bola spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorá sa ním stala na základe vykonania dražby majetku povinného – pôvodného vlastníka [REDAKOVANÉ], v konkurze.

3. Pretože sťažovateľka so zastavením trestného stíhania nesúhlasila, podala proti uzneseniu vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru z 10. marca 2016 sťažnosť, ktorú okresná prokuratúra uznesením č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla ako nie dôvodnú.

4. Sťažovateľka je presvedčená, že konaním spoločnosti [REDAKOVANÉ] (jej zástupcom – konateľom), ktorá iným (novým) nájomcom predmetného bytu umožnila otvoriť byt, ktorý sťažovateľka riadne užívala a v ktorom bola prihlásená na trvalý pobyt, a ktorá (spoločnosť [REDAKOVANÉ]) ďalej umožnila vypratať jej veci z predmetného bytu svojvoľným spôsobom bez súhlasu a vedomia sťažovateľky a uložiť ich na neznáme miesto, pričom tak konala bez toho, aby príslušným spôsobom prejavila vôľu, na základe ktorej by došlo k ukončeniu nájomného vzťahu medzi sťažovateľkou a novým vlastníkom predmetného bytu (spoločnosťou [REDAKOVANÉ]), bolo porušené základné právo sťažovateľky zaručené jej v čl. 21 ods. 1 ústavy, podľa ktorého je obydlie nedotknuteľné a nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

5. Podľa slov sťažovateľky „*predmetné protiprávne konanie*“ oznámila „*aj orgánom činným v trestnom konaní*“, ktoré sa však „*nevysporiadali*“ s „*namietanými skutočnosťami, pričom pri svojom rozhodovaní vôbec neozrejmili, z akých dôvodov namietané skutočnosti považovali za nepodstatné, neozrejmili prečo sa nimi vôbec nezaoberali a prečo ich v priebehu konania ignorovali. Takýto postup je v rozpore s právom účastníka konania na odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktoré je obsahovou súčasťou práva na spravodlivý proces*“ a tvrdí, že takýmto „*postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy SR*“.

6. Sťažovateľka považuje za dostatočne preukázané, že „*orgány činné v trestnom konaní ako orgány verejnej moci svojimi arbitrárnymi rozhodnutiami zasiahli do Ústavou garantovaného práva na spravodlivý proces*“.

7. Ako uvádza „statutárny orgán spoločnosti [REDAKOVANÉ], svojim konaním naplnil zákonné znaky trestného činu...“.

8. Podľa sťažovateľky „Nový vlastník predmetného bytu vedel o tom, že... byt užíva na základe nájomného vzťahu..., napriek tomu neprejavil vôľu, na základe ktorej by došlo k zániku nájomného vzťahu na predmetnom byte a v príkrom rozpore s právnou úpravou predmetný byt prenajal novým nájomcom, ktorých uviedol do omylu, že predmetný byt nie je prenajatý a ako nový vlastník im udelil súhlas na jeho protiprávne otvorenie a svojvoľné vypratanie, čím nových nájomcov bytu využil ako nástroj a dopustil sa trestného činu ako nepriamy páchatel“, napriek tomu „Orgány činné v trestnom konaní namiesto toho, aby vyvodili následky trestnoprávnej zodpovednosti za vyššie naznačené konanie páchatela... skonštatovali, že... skutok nie je trestným činom. Záver o tom, že skutok nie je trestným činom, orgány činné v trestnom konaní v zásade odôvodnili tým, že pri konaní... konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ] nejde o úmyselné zavinene...“.

9. Orgánom činným v trestnom konaní sťažovateľka taktiež vytkla, že „neprihliadali na závery súdnej praxe, podľa ktorej je užívateľ bytu chránený aj proti vlastníkovi bytu, ktorý má vykonateľné rozhodnutie na vypratanie užívateľovho bytu, pretože vlastník musí požiadať o vypratanie bytu podľa občianskeho súdneho poriadku“ a že „opomenuli skutočnosť, že pri vypratávaní mimo exekučného konania (tzv. svojpomocné vypratávanie) nový vlastník nie je v žiadnom prípade oprávnený vykonať svojpomocné vypratávanie pôvodných majiteľov bytov alebo domov, či ich pôvodných užívateľov, ak tieto osoby s tým nesúhlasia a to ani v prípade, že nový vlastník sa preukáže listom vlastníctva, ani v prípade, že sa preukáže právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, v ktorom by súd uložil osobám obývajúcim byt takýto byt alebo dom povinnosť, aby ho vypratali a vydali jeho vlastníkovi. Nový vlastník nie je v danom prípade oprávnený poukázať ani na to, že osoby nachádzajúce sa v jeho dome alebo byte mu bránia užívať majetok a preto je na takýto postup (svojpomocné vypratanie) oprávnený podľa ustanovenia § 6 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje tzv. oprávnenú svojpomoc, nakoľko svojpomocné vypratanie bytu alebo domu vlastníkom nie je oprávnenou svojpomocou podľa ustanovenia § 6 Občianskeho

zákonníka, ale ide o konanie, ktoré je protiprávne, vykazujúce znaky trestného činu. Nútene vypratať byt môže iba exekútor v exekučnom konaní.“

10. Sťažovateľka zopakovala, že „Orgány činné v trestnom konaní tým, že v napadnutých rozhodnutiach došli k záveru, že skutok nie je trestným činom v podstate odobrili protiprávne konanie konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ], ktorý umožnil protiprávne a svojpomocné vypratanie predmetného bytu.

Spoločnosť [REDAKOVANÉ],... tým, že umožnila svojvoľné protiprávne otvorenie bytu č. 1 na 1. poschodí bytového domu D-2 na [REDAKOVANÉ] a vypratanie vecí a bytového zariadenia z predmetného bytu bez toho, aby Sťažovateľovi bola súdom uložená povinnosť vypratať predmetný byt a bez núteného výkonu takéhoto súdneho rozhodnutia v exekučnom konaní, zasiahla do ústavne garantovaného práva Sťažovateľa na nedotknuteľnosť obydlia.“

11. Napadnutým rozhodnutiam orgánov činných v trestnom konaní sťažovateľka vytkla tú skutočnosť, že sa nezaoberali ani jednou z jej námietok, a tak „hrubo rezignovali na povinnosť vysporiadať sa s návrhmi a tvrdeniami subjektov trestného konania, čím založili vadu uvedených rozhodnutí spočívajúcich v arbitrárnosti, svojvôli a nepreskúmateľnosti“, a tak zasiahli do práva sťažovateľky „na spravodlivý proces“.

12. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo Sťažovateľa na nedotknuteľnosť obydlia vyplývajúce z ustanovenia čl. 21 ods. 1 Ústavy a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním spoločnosti [REDAKOVANÉ],..., so sídlom [REDAKOVANÉ] tým, že spoločnosť [REDAKOVANÉ] umožnila dňa 08. 07. 2013 svojvoľné protiprávne otvorenie bytu č. 1 na 1. poschodí bytového domu D-2 na [REDAKOVANÉ] a vypratanie vecí a bytového zariadenia z predmetného bytu bez toho, aby mi bola súdom uložená povinnosť vypratať predmetný byt a bez núteného výkonu takéhoto súdneho rozhodnutia v exekučnom konaní, porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na nedotknuteľnosť obydlia vyplývajúce z ustanovenia čl. 21 ods. 1 Ústavy a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zo dňa 18. 04. 2016, sp. zn.: 1 Pv 415/14/6601-66, ktorým prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zamietol v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť poškodeného v trestnom konaní [REDACTED] zo dňa 29. 03. 2016 ako nie dôvodnú ako aj uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva v Banskej Bystrici zo dňa 10. 03. 2016, pod sp. zn.: ČVS: ORP-591/1-VYS-BB-2014 [správne má byť pod sp. zn. ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014, pozn.], ktorým vyšetrovateľ zastavil trestné stíhanie pre zločin krádeže podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 194 ods. 1 Trestného zákona, porušené bolo.

3. Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zo dňa 18. 04. 2016, sp. zn.: 1 Pv 415/14/6601-66, ktorým prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica zamietol v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť poškodeného v trestnom konaní [REDACTED] zo dňa 29. 03. 2016 ako nie dôvodnú ako aj uznesenie vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva v Banskej Bystrici zo dňa 10. 03. 2016, pod sp. zn.: ČVS: ORP-591/1-VYS-BB-2014 [správne má byť pod sp. zn. ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014, pozn.], ktorým vyšetrovateľ zastavil trestné stíhanie pre zločin krádeže podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a pre prečin porušovania domovej slobody podľa ustanovenia § 194 ods. 1 Trestného zákona, sa zrušuje a vec sa vracia Okresnej prokuratúre Banská Bystrica na ďalšie konanie.

4. Krajská prokuratúra Banská Bystrica je povinná do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť Sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,-€.

5. Krajská prokuratúra Banská Bystrica je povinná uhradiť Sťažovateľovi trovy konania a vo výške 259,50 Eur do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet právneho zástupcu Sťažovateľa...“

13. Podaním doručeným ústavnému súdu 20. decembra 2016 sťažovateľka oznámila, že „*Pokiaľ páchatel' [REDAKOVANÉ] mal byť už dávno odsúdený za krádež 5 miliónov EUR, o ktoré pohľadávky a peniaze pripravil môjho syna, pána [REDAKOVANÉ] (tak, ako to uviedol v Uznesení aj [REDAKOVANÉ] z KP B. Bystrica), tak na pomstu za podanie trestného oznámenia zo strany môjho syna mi vykradol z bytu všetky hnutelné veci. Použil také spôsoby, ktoré sú priam zarážajúce a ktoré znamenali pre mňa najväčšie straty.*“. Sťažovateľka sa pýta, „*ako je možné, že sa dokáže niekto zbaviť viny, ak sa aj prizná k tomu, že sa vlámal do bytu a mne pritom ukradol všetok hnutelný majetok, ktorý som nadobudla?*“ a pokračuje: „*Ešte zarážajúcejšie je, že zástupcovia OČTK napriek priznaniu sa páchatel'ov tieto postupy vyhodnotili úplne opačne! Pochopiteľne ja nemôžem konkurovať právnikom - tobôž nie páchatel'om a „vybavovať“ si“ rozhodnutia, môžem však na každú takúto nekalú formu konania iba upozorniť, a to je aj predmetom tohto môjho listu.*»

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

16. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

17. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

20. V prvom rade ústavný súd poznamenáva, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti jeho petitom, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného

súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv (v tomto prípade základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) uvedených v odôvodnení sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

21. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd za predmet sťažnosti považoval namietané porušenie základného práva na nedotknuteľnosť obydlia zaručeného v čl. 21 ods. 1 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 dohovoru postupom (konaním) obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016 a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016, ku ktorému malo dôjsť tým, že obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] umožnila 8. júla 2013 svojvoľné protiprávne otvorenie bytu a „vypratanie“ vecí a bytového zariadenia z predmetného bytu bez toho, aby bola sťažovateľke súdom uložená povinnosť vypratať predmetný byt a bez núteného výkonu takéhoto súdneho rozhodnutia v exekučnom konaní a tým, že orgány činné v trestnom konaní sa návrhmi sťažovateľky v rámci s tým súvisiaceho trestného konania nevysporiadali a zastavili trestné stíhanie napriek presvedčeniu sťažovateľky, že k naplneniu znakov trestného činu došlo, preto napadnuté rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní považuje za neodôvodnené, arbitrárne (svojvoľné), a preto nepreskúmateľné.

22. Podľa čl. 21 ods. 1 ústavy obydlie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.

23. Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

K namietanému porušeniu základných práv postupom (konaním) obchodnej spoločnosti [REDACTED]

24. Ústavný súd poznamenáva, že v konaniach o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb podaných ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre namietané porušenie základných práv alebo slobôd nemožno tieto (sťažnosti) smerovať proti subjektom súkromného práva (obchodným spoločnostiam), ktoré nemajú atribúty orgánu verejnej moci. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa ochrany základných práv a slobôd proti takému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu orgánu verejnej moci, ktorým tento autoritatívne zasiahol do právnej sféry sťažovateľa (m. m. I. ÚS 76/02). Tomuto záveru nasvedčuje aj znenie § 51 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sú účastníkmi takéhoto konania sťažovateľ a orgán verejnej moci, proti ktorému sťažnosť smeruje. Označené ustanovenie zákona o ústavnom súde teda explicitne stanovuje to, čo vyplýva z podstaty ochrany základných práv a slobôd a z podstaty ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 128/95), a síce, že ústavný súd môže v ústavnej sťažnosti preskúmať len akty, prípadne postupy orgánov verejnej moci.

25. Keďže sťažovateľka sa touto časťou sťažnosti domáha preskúmania postupu obchodnej spoločnosti [REDACTED] teda subjektu súkromného práva, je už *prima facie* vylúčená akákoľvek možnosť, aby ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovil porušenie sťažovateľkou označeného základného práva garantovaného ústavou a práva zaručeného dohovorom postupom (konaním) osoby súkromného práva. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

26. Navyše, proti konaniu súkromnej obchodnej spoločnosti (resp. postupu jej konateľa), a teda aj proti prípadnému zásahu do základného práva sťažovateľky zo strany tohto subjektu sa sťažovateľka mohla a v konečnom dôsledku aj bránila obrátením sa na príslušný orgán verejnej moci (sama si pritom vybrala trestnoprávnu oblasť a podala trestné oznámenie), ktorého právomoc poskytnúť základným právam alebo slobodám

sťažovateľky ochranu, a teda vo veci konať, predchádza oprávneniam ústavného súdu. V takom prípade ústavnému súdu neostáva iné, iba takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (ak právomoci ústavného súdu vo veci konať a rozhodnúť predchádza právomoc všeobecného súdu) alebo z dôvodu jej neprípustnosti (ak má vo veci konať a rozhodnúť iný orgán verejnej moci, teda nie všeobecný súd). Vyplýva to jednak z ustanovenia čl. 127 ods. 1 in fine ústavy, ako aj z § 25 ods. 2 a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (princíp subsidiarity).

K namietanému porušeniu základných práv uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016

27. Podľa už spomenutého § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

28. Proti napadnutému rozhodnutiu vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru z 10. marca 2016 sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej bola oprávnená rozhodnúť okresná prokuratúra, ktorá zároveň na základe tohto riadneho opravného prostriedku podaného v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku bola povinná poskytnúť sťažovateľke aj ochranu jej základným právam, prípadne slobodám zaručeným jej ústavou alebo dohovorom.

29. Ako už ústavný súd poznamenal, v takom prípade nie je daná jeho právomoc na preskúmanie uznesenia vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru a rozhodnutie o ňom, čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti sťažnosti, t. j. namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 21 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru pod ČVS: KRP-59/1-VYS-BB-2014 z 10. marca 2016, podľa § 25 ods. 2 zákona v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnej, keďže vo vzťahu

k rozhodnutiu vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru tu existoval ešte účinný prostriedok nápravy.

**K namietanému porušeniu základných práv uznesením okresnej prokuratúry
č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016**

30. Z navrhovaného petitu (návrhu na rozhodnutie) uvedeného v sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v konaní pred ústavným súdom domáha vyslovenia porušenia jej základného práva na nedotknuteľnosť obydlia zaručeného v čl. 21 ods. 1 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 dohovoru bez toho, aby zároveň žiadala vysloviť porušenie základného práva na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd k tomu poznamenáva, že spravidla až porušením procesnoprávných ústavných princípov vyplývajúcich práve z čl. 46 ods. 1 ústavy orgánom verejnej moci dochádza k zásahu do základných práv hmotnoprávneho charakteru, teda aj tých, ktoré označila sťažovateľka (čl. 21 ods. 1 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru). Ústavný súd preto ich prípadné porušenie skúmal prostredníctvom normatívy čl. 46 ods. 1 ústavy.

31. Je potrebné tiež pripomenúť, že ústavný súd nie je súčasťou systému orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb, ku ktorým dospeli pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery orgánov

verejnej moci rozhodujúcich o ochrane práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

32. Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľka sa pred orgánmi činnými v trestnom konaní jednoznačne domáhala začatia trestného stíhania konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ] a to v súvislosti s „vypratáním“ jej vecí z bytu, ktorého novým vlastníkom sa stala zmienená obchodná spoločnosť.

33. Ústavný súd vo vzťahu k tejto skutočnosti pripomína, že v rámci svojej judikatúry už uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa.

34. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poznamenáva, že jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt,

a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Na účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne k dispozícii osobe, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv.

35. Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenie oznamovateľa trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o ňom. To sa vo veci sťažovateľky aj stalo. Trestné stíhanie začaté na základe trestného oznámenia sťažovateľky bolo zastavené uznesením vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru z 10. marca 2016 a následne uznesením okresnej prokuratúry z 18. apríla 2016 bola zamietnutá jej sťažnosť proti jeho uzneseniu ako nedôvodná, pričom z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že prokurátor okresnej prokuratúry sa stotožnil so záverom vyšetrovateľa krajského riaditeľstva Policajného zboru, že skutok, pre ktorý bolo podané trestné oznámenie, nie je trestným činom, a pre správnosť jeho záveru o odmietnutí trestného oznámenia zdôraznil, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané naplnenie všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty stíhaných trestných činov, a to najmä pokiaľ išlo o subjektívnu stránku (úmyselné zavinenie) do úvahy prichádzajúcich páchatel'ov.

36. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresná prokuratúra uviedla, aké dôkazné prostriedky boli v rámci prípravného konania do vyšetrovacieho spisu zabezpečené, z ktorých dôkazných prostriedkov aké dôkazy vyplynuli a ako na nich bolo potrebné nazerať a v týchto súvislostiach ich aj hodnotiť. Na všetky, pre konečné rozhodnutie podstatné skutkové a právne otázky okresná prokuratúra dala presvedčivé odpovede. Medzi odôvodnením a výrokom jej rozhodnutia ústavný súd nezistil žiaden rozpor. Odôvodnenie je logické, postavené na racionálnych úvahách. Výklad a aplikácia právnych noriem okresnou prokuratúrou nevykazuje znaky popierania ich znenia, zmyslu alebo účelu.

37. Vzhľadom na uvedené ústavný súd napadnuté rozhodnutie okresnej prokuratúry nemôže hodnotiť ako arbitrárne alebo nedostatočne odôvodnené, ale ako ústavne konformné.

38. Naopak, ako neodôvodnená a svojvoľná sa javí konštatácia sťažovateľky formulovaná v jej otázke „*ako je možné, že sa dokáže niekto zbaviť viny, ak sa aj prizná k tomu, že sa vlámal do bytu a mne pritom ukradol všetok hnutel'ný majetok, ktorý som nadobudla?*“, pretože zo žiadneho orgánmi činnými v trestnom konaní vykonaného a v odôvodnení uvádzaného dôkazu takéto priznanie potenciálneho páchatel'a nevyplýva.

39. V nadväznosti na takto zistené skutočnosti ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, zdôrazňuje, že ak orgány činné v trestnom konaní v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľky, nemohli porušiť jej zákonom ani ústavou chránené práva. Ako už bolo uvedené, nikto totiž nemá právny nárok a už tobôž nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (trestnému oznámeniu) bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, príp. nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľka ako oznamovateľka trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jej oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jej predstave (m. m. napr. II. ÚS 88/99).

40. Vychádzajúc z už uvedeného, po preskúmaní sťažnosti sťažovateľky, ako aj dokumentácie tvoriacej jej prílohu, ústavný súd dospel k záveru, že okresná prokuratúra sa v napadnutom uznesení č. k. 1 Pv 415/14/6601-66 z 18. apríla 2016, v ktorom preskúmavala sťažnosť smerujúcu proti uzneseniu krajského riaditeľ'stva Policajného zboru z 10. marca 2016, s námietkami sťažovateľky vysporiadala ústavne udržateľným spôsobom, čo vylučuje zásah do jej základného práva na inú právnu ochranu, preto zo strany okresnej prokuratúry (napadnutým rozhodnutím) nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva

sťažovateľky na nedotknuteľnosť obydlia zaručeného v čl. 21 ods. 1 ústavy ani jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného v čl. 8 ods. 1 dohovoru.

41. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

42. Pretože sťažnosť sťažovateľky bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jej požiadavkami uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyhovením sťažnosti v časti požadovaného vyslovenia porušenia základných práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy), k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2017